Templomunkát Sz
tervezte szecessz

Az első presbitérium

1929.08.23. péntek, az első kapavágás

1929. az állványon az építtető

Martin-kertvárosi

REFORMÁTUS TEMPLOM

Bevezető

„Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre." - olvashatjuk a 90. Zsoltárunkban.

Ennek az igének alapigazságát szeretnénk gyülekezetünk életének képes bemutatása által az olvasó figyelmébe ajánlani.

Ha a mögöttünk lévő nyolc évtizedre visszatekintünk, akkor az itt szolgáló lelkészek személye által is négy különálló, de mégis szervesen egymásra épülő korszakot különböztethetünk meg életünkben.

A nemzedékek váltották egymást, szecessziós templomunk épülete azonban szépségében egyedülálló módon folyamatosan az ég felé mutat.

Páratlan esztétikai látványával üdíti fel a munkában elfáradt, szeretteikhez hazatérő embereket.

Sudár tornya mindenkit felkiáltó jelként figyelmeztet a magasságban lakozó Istenre (Ézs. 33,5), aki az indulás, a háború, a diktatúra, és most, a demokrácia évtizedeiben is oltalom és menedék (Zsolt. 9,10) gyülekezetünknek.

(Börzsönyi Kornél lelkipásztor)

A gyülekezet története

A század elején vidékről nagyon sokan költöztek Miskolcra a jobblét reményében. Sok munkásember és vasúti tisztviselő figyelme irányult a vasúthoz közeli Martintelepre, ami 1935-ig közigazgatásilag Hejőcsabához tartozott. Lassan megérett az akkori vasút menti prédikáló állomás tagjaiban, valamint azt itt szolgáló Ilosvay Ferenc lelkipásztor szívében, hogy nekik is legyen saját templomuk.

Hodobay Sándor polgármester állta az önkormányzat részéről a költségek 20%-át. Szeghalmy Bálint építész ingyen ajánlotta fel a tervezést.

Az alapkőletétel szeptember 15,-re vasárnapra, délután 16.00 órára esett.

1930. április 13-án, vasárnap 2000-en vettek részt a toronykakas elhelyezésén. Farkas István püspök tartott ünnepi beszédet, melyen hangoztatta a felekezeti békességet, és a kakas szimbólum jelentőségét, hogy tudniillik éberek legyünk a mi hitünk gyakorlásában.

A belső famunkálatokat április 10-én kezdték meg: Tóth, Schumann, Andróczki és Bodnár asztalosok közösen.

Írta: néhai Tóth Gusztáv lelkipásztor

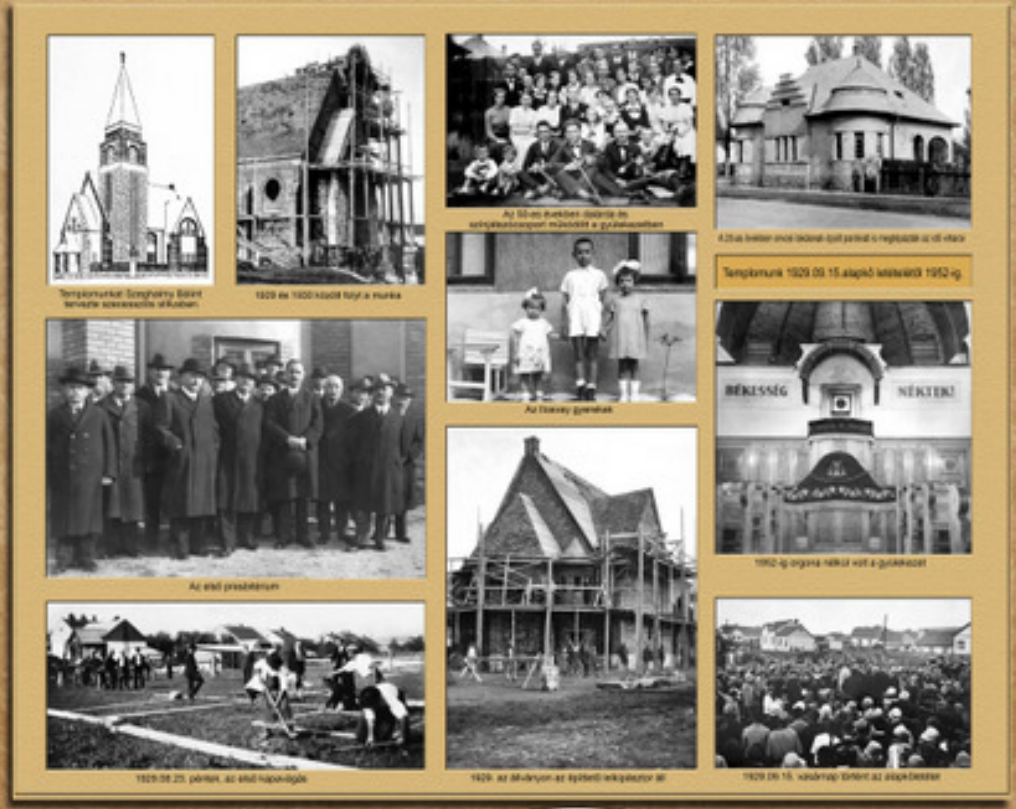

A templom déli oldala a parókiával

A téglajegyen ábrázolt templomkép

A templom stílusjegyei:

A szecesszió az építészetben a tartalom és a forma közeledését hozta. A funkcióból indultak ki, és ennek megfelelően alakították a formákat.

Ennek remek példája a mi templomunk, amelyen szavak nélkül is beszélnek a Kós Károly és Szeghalmy Bálint által képviselt népi motívumok.

Az ablakokban a búzakalász, a nyitott könyv és a szintén életet jelképező különféle virágok (pl. tulipán) szimbólum ábrázolása található.

A karzatok oldala végig az úrvacsorai szimbólumokkal (kehely, szőlőfürt) díszített.

A szószék felett kék alapon megfestett pelikán domborodik a kicsinyeivel. Ez az ősi keresztyén szimbólum arra utal, hogy ahogyan a pelikán önfeláldozó módon saját vérével táplálja kicsinyeit, úgy táplál bennünket is a mi Urunk Jézus Krisztus is az Ő Golgotán kiontott vérével.

A nyolcszög öt oldalával záródó templomvégben kapott helyet az orgonakarzat, amelyen a Sárospataki Főiskolából áthozott, Wagenstein Lipót által 1910-ben épített hangszer áll, melyet később Rieger Ottó orgonaépítő mester átépített.

Szimbólum ábrázolásaink

A háború idejében

A háború ideje alatt a gyülekezet tagjainak egy része vidékre menekült, vagy az avasi pincékben húzódtak meg, így az istentiszteletek tartása egy időre szünetelt.

A helyben maradt korabeli szemtanúk mondták el templomunk csodás megmenekülését: a bombázó repülőgépnek egy másik repülő füstkört rajzolt a levegőben, amiben jól láthatóan a templom is benne volt. Mire azonban a bombázó a célpont felé ért, az erős szél a füstkört egy kicsit arrébb fújta, így a bomba a templomtól 10 méterre lévő sarki házat találta el.

1948-ban a Martintelep ideiglenesen káplántartó hely lett, ahol többek között Benke György, Győri József, és Papp István segédlelkészek szolgáltak.

1949-ben az addig egységes Miskolci Református Egyház szétvált.

Az addigi taggyülekezetek önállóvá lettek. A gyülekezet kölcsönös engedménytételek következtében 30.000,- Ft. végkielégítést kapott, amiből a templommal szemben lévő Nitsch Emil doktor házát vette meg lelkészlakásnak.

Felekezetközi úrna-altemplomunk

Ilosvay és Győri tiszteletű urak a konfirmálókkal

Tóth Gusztáv nagytiszteletű úr a konfirmáltakkal

1959. május 1-én nyugdíjazták Ilosvay Ferenc lelkipásztor urat, aki után Tóth Gusztáv nagytiszteletű úr 1980-ig volt a gyülekezet lelkipásztora. Az ő ideje alatt vezették be a parókiába a vizet, ekkor építettek bele fürdőszobát, a szokásos renoválási munkálatok mellett a templomot, és az imaházat is kerítéssel kerítették körbe.

Tóth Gusztáv lelkipásztor úr 21 éven keresztül volt a gyülekezet lelkésze. A gyülekezeti munka mellett széles körben elismert tudományos munkát folytatott, igényesen megírt dolgozatai többször díjnyertes pályamunkák lettek.

Szisztematikusan számon tartotta a híveket, így sárospataki nyugdíjas éveiben külön dolgozatot készített a családoknál tett látogatásairól és az ott szerzett tapasztalatairól, amit a fiatalabb lelkészgenerációval is megosztott.

Legépelte fejből elmondott prédikációit is, amiket most könyvbe kötve a teológia levéltára őriz.

Gyülekezeti szolgálata során nagy segítsége volt korábban diakonissza felesége, Marika néni, akivel tökéletes összhangban, mindenben kiegészítették egymást és hitben, szeretetben nevelték három gyermeküket.

(Börzsönyi Kornél lelkipásztor)

Színes templomrajz a tervezőtől

21 év
a gyülekezetben

1981-től a gyülekezet élén nagytiszteletű Keresztessy László lelkipásztor úr állt. Az ő lelkipásztori szolgálata idején a gyülekezeti élet fontos részévé vált a csigatészta készítés, amely több mint, tíz éven keresztül folyt.

Minden hétfőn 7 órától délután 3 óráig tartott a csigakészítés. A szorgos munka mellett áhitat hangzott el, a nagytiszteletű úr felesége, Ilike néni, történeteket mondott, verseltek, énekeltek.

A lelki munkák mellett a parókia és melléképületeinek teljes körű külső és belső felújítására, terasz és garázs építésére, gáz bevezetésére is sor került.

Ezt követően megvalósulhatott a templom, majd a gyülekezeti terem teljes külső és belső tatarozása, fűtés kiépítése illetve korszerűsítése.

Egyszer csak vége lett minden munkának. 2001. október 5-én Keresztessy László nagytiszteletű úrért szólt a harang, hírül adva a gyülekezetnek, hogy meghalt a lelkipásztora. Nagy részvéttel és szép renddel dr. Mészáros István püspök úr szolgálatával kísérték utolsó útjára. (Keresztessy Lászlóné)

A csigás asszonykór

A gyülekezet utóbbi nyolc évének története

A templomot és gyülekezetet megújító feladatokat Börzsönyi Kornél, jelenleg is itt szolgáló lelkipásztor vette át 2002. januárjában.

Lelkipásztori szolgálatának első évében a szokásos konfirmációi alkalmak mellett bevezetésre kerültek a péntek esti ifjúsági órák, ahol tizenötenhúszan gyülekezhettek össze, és az általuk felvetett témákról hallhattak alapos bibliatanulmányt. Több ízben közös kiránduláson vettek részt a Zempléni hegyekben található Óhután.

A fiatalok után a középkorúak számára alakult imacsoport, akik csütörtökönként a gyülekezet lelkészének vezetésével vettek részt két órás lelki megerősítő alkalmakon.

Nyári öt napos örömlúr klubunk

Konfirmandusaink virágvasárnapi műsora

A gyülekezetet mindig összekovácsolja, ha nyári kirándulási lehetőségben részt vehetnek. Így történt ez az elmúlt években is: az egri, budapesti, rozsnyói, hollandiai, mád-tokaji, debreceni kirándulásokon szép emlékekkel gazdagodtak a résztvevők.

A 2003-2006 évek maradandó munkálatai között számon tartható a gyülekezeti ház vizesblokkjának, tetejének, kertjének és járdájának korszerűsítése, kiépítése.

Önkormányzati segítséggel kerültek kialakításra a templom főbejárata előtti parkolóhelyek, a díszburkolat.

A parókia tetőszerkezete egy nyertes pályázat segítségével újult meg.

2007-ben került sor a templomtorony külső és belső felújítására, ami mellett megépült a korábban használaton kívül álló templomincében az urna altemplom, a kertváros egyetlen temetkezési helye.

A nyugati látsó oldal

2005-ben fogadalmat tett presbitereink

2008-ban Isten kegyelméből megkezdte működését a Martin ház, Református Szociális Szolgáltatóház, amely a városrész idősei számára, vallási hovatartozásra való tekintet nélkül nappali ellátást, étkezést és házi segítségnyújtást biztosít.

Naponta 30 idős embernek jelent hasznos időtöltést a klubfoglalkozásokon való részvétel. 24 gondozásra szoruló, sokszor ágyhoz kötött testvér, napi szinten számíthat a Szolgálatra.

Három főállású alkalmazott hitével és cselekedeteivel tesz nap, mint nap bizonyságot Istenről.

A szociális területen lévő intézményes jelenlétünk még inkább megalapozottá teszi majd Isten igéjének örök igazságát, amelyet Máté Evangéliumának 5. fejezetének 16-ik versében is olvashatunk.

„Úgy fényljék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jócselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat."

Soli Deo Gloria:
Börzsönyi Kornél lelkipásztor

Imaház

A kép Martin-ház Idősek Klubjának egyik alkalmán készült, a foglalkozást gyülekezetünk diakónusa Polonkay Zsuzsanna vezeti

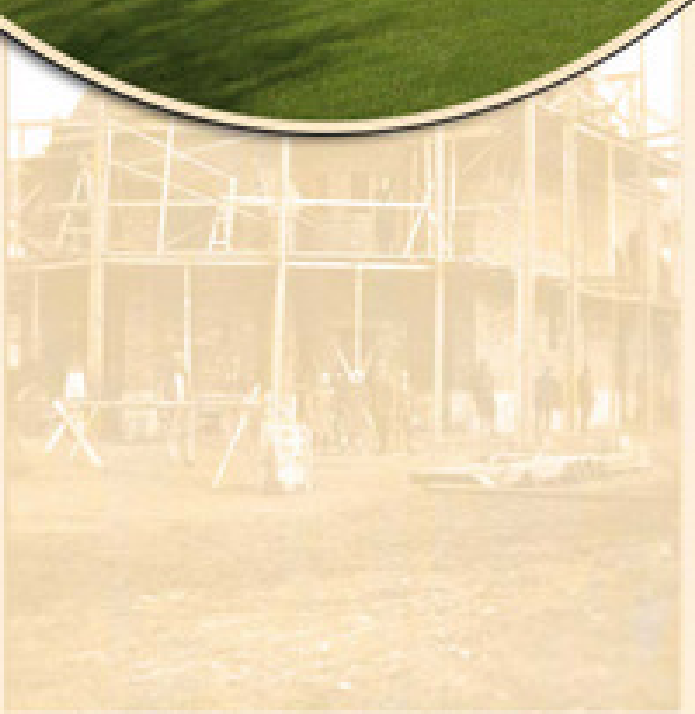

1929. az állványon az épülő templomtornyot áll

Postacím:
3528 Miskolc, Tóth Pál u. 9.

Gyülekezet honlapja:
www.martinkertvarosireformatusok.hu

A színes fényképeket Kertész Attila fotográfus készítette
A belső oldalak hátterében lévő légi fotó Várhegyi Róbert képe

Gépelte: Rádai Sándorné

Design: APCSEL29 - Chupi Design
www.chupi.hu